КПСС XXV СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 181 (5530). | 13 сентябрь, 1975 йил | ШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВЕТЕРАНЛАРИ СЛЁТИ

Тошкент область қишлоқ хўжалик ветеранларининг I слёти бўлиб ўтди. Слётни область партия комитетининг секретари, Ўзбекистон колхоз ва совхозлар тарихи жамоатчилик институти область филиалининг раиси ўртоқ **А. Хўжаев** очади.

Беш йилликнинг якунловчи йили социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариш ва КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун область қишлоқ хўжалик ветеранларининг колхоз, совхозларга амалий ёрдам кўрсатишдаги вазифалари тўғрисида область партия комитети ҳузуридаги Ўзбекистон колхоз ва совхозлар тарихи жамоатчилик институти область филиали раисининг ўринбосари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер **С. Мусаев** доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Қуйи Чирчиқ райониидаги «Заря коммунизма» колхози партия ташкилотининг секретари, колхоз кўмакчи группаси раиси **Қ. Першеев**, Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг бригада бошлиғи, кекса пахтакор **Б. Отахонов**, Пискент районидаги Охунбобоев номли колхознинг собиқ раиси **Х. Абдуқулов**, Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхоз кекса бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Р. Йўлдошев** қатнашдилар.

Слёт қатнашчилари областнинг барча меҳнат ветеранларига очиқ хат қабул қилдилар.

ШОЛИПОЯЛАРДА КОМБАЙНЛАР

БЕКОБОД. (ЎзТАГ). «Октябрь 46 йиллиги» ихтисослешган совхози шоли ўримини бошлади. Комбайнчилардан Владимир Заривной ва Николай Хван ҳар куни гектар бошига 40—45 центнердан дон йиғиштириб олмоқда.

Бу йил хўжаликда 1500 гектар майдоннинг ҳаммасига шолининг «Узрос-59» ва «Узрос-7-13» навлари экилган эди. Бу навлар машина ўрими учун қулайдир: поялари ётиб қолмайди ва ҳосили тўкилмайди. Ҳар бир группада бештадан агрегат бўлиб, жами 40 комбайн ўрим-йиғимга тайёрлаб қўйилди. Ҳар бир группага тўрттадан тележка биркитиб қўйилди.

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИ

Ҳамма ерда ижодий меҳнат авжида. Бепоён далаларни, фермаларни, қурилиш майдонларини айланган кишининг кўзи қувнаб, дили яйрайди. Зиммага олинган улкан социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилаётгани ҳақида ҳар куни хушхабарлар келиб турибди.

Барча совет кишилари сингари областимиз меҳнаткашлари ҳам халқ хўжалигининг ҳар бир соҳасида беш йилликни муваффақиятли якунлаш, жонажон Коммунистик партиямизнинг XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун ғайрат камарини маҳкам боғлаган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Съезд шарафига социалистик мусобақа тобора кучайиб бораётир. Саноат корхоналарининг коллективлари, колхоз ва совхозларнинг азаматлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, оширилган мажбуриятлар олмоқдалар.

Жойларда олиб борилаётган оммавий-сиёсий ва идеология ишларининг асосий йўналиши, мазмуни ва моҳияти эса ана шу план ва топшириқларни муддатидан илгари адо этилишига қаратилгандир.

Областимиз партия ташкилотлари оммавий-сиёсий ишларни олиб боришда катта тажриба тўпладилар. Айниқса, идеология кадрлари: агитатор, пропагандистлар сиёсий ахборотчилар, сиёсий докладчилар ва ташкилотчиларнинг фаолияти кейинги пайтларда янада жонланиб кетди. Ўтган ўқув йилида областимизда сиёсий ахборотчилар, докладчилар, агитаторлар учун 500 дан ортиқ доимий ҳаракатдаги семинарлар иш олиб борди.

Бу жиҳатдан Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари партия комитетлари ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар. Улар сиёсий ахборотчиларни танлаш, тарбиялаш ва ихтисослаштиришга жиддий эътибор бермоқдалар. Масалан, Чирчиқ шаҳрида 1975 йил январидан бошлаб сиёсий ахборотчилар мактаби ишлаб турибди. Бу мактабда саноат, транспорт ва маданий-маиший хизмат соҳасидаги ахборотчилар ўз билимларини оширмоқдалар. Семинар машғулотларида КПСС Марказий Комитети декабрь (1974 йил) ва апрель (1975 йил) Пленумлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларидаги қоида ва хулосалар, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини тушунтириш ва пропаганда қилиш, ўрганишга алоҳида эътибор берилди. Биохимия заводидан М. Нуриддинов, Янгийўл қурилиш-монтаж бошқармасидан Г. Бабков сингари сиёсий ахборотчилар айниқса меҳнаткашларнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Бу йил областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, лабзи ҳалол, аҳдига вафодор пахтакорларимиз олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Пахтакорларимиз сув танқислиги ва об-ҳаво қийинчиликларини мардона меҳнатлари билан енгиб, далаларда социалистик мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдилар. Эндиликда пахтакорлар ҳаётида янада масъулиятли дамлар бошланди. Йиғим-терим мавсуми — бу бизнинг бутун фаолиятимиз, режаларимиз, қобилият ва талантимиз амалда синовдан ўтказиладиган даврдир. Бу даврда партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг фаолияти бир мақсадга — у ҳам бўлса етиштирилган ҳосилни қисқа муддатларда ва сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олишга қаратилмоғи лозим.

Сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчиларнинг сўзлари ва суҳбатлари катта сафарбарлик кучига эгадир. Оққўрғон районида 203 сиёсий ахборотчи, 48 сиёсий докладчи фаолият кўрсатмоқда. Ҳафтанинг ҳар душанба куни меҳнаткашлар учун, ҳар ойнинг учинчи жума куни раҳбар ходимлар учун сиёсий ахборот куни ўтказиш анъанага айланиб қолган.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда мавжуд дала шийпонлари, бригадалар, звеноларга сиёсий ахборотчилар бириктиб қўйилган. Улар деҳқонларни кундалик воқеалардан хабардор қилиб туриш билан бирга, яккама-якка суҳбатлар ўтказадилар, социалистик мусобақа шартлари қандай бажарилаётганлигини таҳлил этадилар, деворий газета, «Жанговар варақа» чиқаришга, кўргазмали агитацияни намунавий йўлга қўйилишига кўмаклашадилар.

Колхозда вақти-вақти билан сиёсий ахборотчиларнинг йиғилиши ўтказилади. Йиғилишда хўжалик раҳбарлари, мутахассислар, бригада бошлиқлари ҳам иштирок этадилар. Сиёсий ахборотчилар деҳқонлар билан суҳбат вақтида қандай саволлар берилгани, қандай масалалар ўртага ташланганлигини айтиб берадилар. У ёки бу бригада, участка, звеноларда меҳнатни ташкил этишни илмий асосда йўлга қўйиш учун нималарга эътибор бериш кераклиги тўғрисида ўз мулоҳазаларини айтадилар.

Оммавий-сиёсий иш — партиямиз идеология фаолиятининг барча босқичида қудратли ғоявий қурол вазифасини ўтаб келмоқда. Бироқ, айрим район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари идеология ишининг самарадорлигини, таъсирчанлигини оширишда бутун воситалардан ва имкониятлардан тўла фойдаланмаётирлар.

Маълумки, КПСС Марказий Комитетининг кўрсатмасига мувофиқ сиёсий ахборотчилар тўрт йўналиш — ички-сиёсий, халқаро мамлакатнинг иқтисодий ва маданий ҳаёти бўйича иш олиб боришга ихтисослашиши керак. Лекин, баъзи жойларда бу кўрсатмага амал қилинмаяпти.

Сиёсий ахборотчи — идеология фронтининг актив ва ғоявий курашчиси. У ўзининг малакасини, умумий техника билимини ошириб бориши, ишлаб чиқаришга илғор тажрибалар, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш масалалари билан яқиндан таниш бўлмоғи лозим. Ана шу мақсадда агитация ишларига мастерлар, механизаторлар, бригада бошлиқлари, мутахассисларни кўпроқ жалб этиш керак.

Колхоз ва совхозларда сиёсий ахборотчи, сиёсий ташкилотчилар фаолияти йиғим-теримни, айниқса машина теримини муваффақиятли ўтишига қаратилиши лозим. Сиёсий ахборотчи у ёки бу темада суҳбат ўтказишдан олдин унга пухта тайёргарлик кўриши керак. СССР Министрлар Советининг пландан ортиқча топшириладиган пахтанинг харид нархларини ошириш тўғрисидаги қарори дала шийпонларида ўтказиладиган суҳбат тематикасининг ўзагини ташкил этмоғи лозим. Сиёсий ахборотчи қўлига қалам олиб, у ёки бу бригада янги қарордан қандай манфаат кўришини мисоллар билан тушунтириб берсин. Бундай суҳбатлар ҳеч шубҳасиз, деҳқонларнинг бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан баракали ва унумли меҳнат қилишга, тежамкор бўлишга даъват этади. Кўргазмали агитациянинг ҳозиржавоблиги, ғоявий-сиёсий савиясининг юксак бўлиши ва таъсирчанлигини оширишда ҳам сиёсий ахборотчининг кўмаги зарур.

Буюк тарихий воқеа — КПСС XXV съезди арафасида турибмиз. Қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида олиб борилаётган идеология ишларининг барча воситалари жонажон Коммунистик партиямизнинг XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб олишга хизмат қилмоғи керак.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози аъзолари ғўза дефолиациясини қисқа муддатда сифатли ўтказдилар. Ҳозир пахтани қўлда териш мўлжалланган далаларда терим қизғин боряпти. Механизаторлар эса терим машиналари буриладиган майдончаларни тайёрлаб, ўз агрегатларини қайта-қайта синовдан ўтказаяптилар. Бу сурат ғўза дефолиация қилинаётган кунларда олинган, (ўнгда) хўжаликнинг илғор механизатори Раҳим КАЛИМУЛИН. А. Абалян фотолари.

ДЎСТЛАР ҲУЗУРИДА

ПЛОВДИВ, 11 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат Ш. Р. Рашидов бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Пловдив шаҳрига келди.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар БКП округ комитетида округ ва шаҳар раҳбарлари билан учрашдилар. Округ комитетининг секретари С. Божилов округ меҳнаткашларининг ҳаёти тўғрисида, округ партия ташкилотининг иши ҳақида гапириб берди.

СССР Олий Советининг делегацияси ҳалоскор совет жангчиси ёдгорлиги ёнига гулчамбар қўйди. революцион курашда ва фашизмга қарши олиб борилган курашда ҳалок бўлган қаҳрамонлар шарафига қурилган мемориал комплексини бориб кўрди.

Делегация халқаро Пловдив ярмаркасида бўлди. шаҳарни кўздан кечирди.

ЯНГИЙЎЛЛИКЛАР СУРЪАТНИ ОШИРИШЛАРИ КЕРАК

Кенг пахтазорлар кундан кунга гавжум бўлиб бораяпти. Чамандай очилаётган оппоқ пахта ёшу-қарини далага чорламоқда. Азамат деҳқонларнинг ёз бўйи қилган ҳалол меҳнатлари ўз самарасини бера бошлади. Қаерга борманг, қувона-қувона пахта тераётган теримчиларни кўрасиз. Улар орасида кўп минг килограммчилар ҳаракатига қўшилган чевар теримчилар оз эмас.

Янгийўллик пахтакорлар тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида астойдил ишлаб юз берган қийинчиликларни енгдилар ва кенг далаларда мўл ҳосил етиштирдилар. Жумладан, улар бу йил 8000 гектар ерга сара уруғ етиштириш учун чигит экканлар. Ана шу ерларда очилган пахтани қўл билан териб олиш айниқса қизиб бораяпти.

Бир қатор колхозлар пахта теримини тезлаштирмоқдалар. Калинин номли колхознинг Офтобхон Расулова бошлиқ бригада аъзолари терим суръатини жадаллаштириб, ўзаро социалистик мусобақада олдинда бормоқдалар. Улар кунига йиллик планнинг бир ярим проценти миқдорида ва ундан ошириб пахта териб топширмоқдалар. Иса Аҳмедов, Жўра Сафаров бошлиқ бригада аъзолари ҳам Расулова бошлиқ бригада аъзоларидан қолишмаяптилар.

Калинин номли колхозда Гулбаҳор Надимова, Гули Сулаймонова, Шакар Ниёзова, Мўътабар Ҳолқўзиева сингари теримчилар кунига 110—120 килограммдан пахта термоқдалар.

Калинин номли колхоз ветеранларининг яқинда йиғилиши бўлди. Бунда 130 пенсионер йиғилиб, колхознинг 100 тонна пахтасини териб берамиз деб қарор қилдилар. Қариялар териб берадиган пахта оз, лекин отахонларнинг кўрсатган ҳимматлари қимматли. Улар ўз фарзандларининг якунловчи йилда ғалабага эришишларини астойдил истамоқдалар.

Аммо, Янгийўлда пахта терим суратини янада тезлаштириш учун катта имкониятлар бор. Лекин ана шу имкониятлардан бир қатор хўжаликларда тўла фойдаланилмаяпти. Пахта йиғим теримига ҳамма хўжаликларда ҳам астойдил киришилган, тузилган график бўйича теримчилар ишга тортилган, пахта теримига қатнашаётган кишиларга етарли даражада маиший шароит яратилган, деб бўлмайди.

Ҳозир пахта яхши очилмаган бирорта ҳам колхоз йўқ. Қаерга борманг колхоз раҳбарлари пахтамиз очилиб кетди, уни тезроқ териб олиш керак, дейдилар. Аммо баъзи колхоз раҳбарлари теримни жадаллаштириш чораларини кўрмаяптилар. Масалан, Жданов номли колхозда тузилган графикка мувофиқ 500 киши пахта теримига қатнашиши керак. Сўнгги кунларгача 500 теримчининг лаоақал ярмини ҳам теримга жалб этолмаганлар.

Колхоз партия ташкилотининг секретари Эркин Холхўжаев бунга турли сабабларни кўрсатади. Аммо ундан далада теримчиларга қандай маданий-маиший шароит яратилган, иссиқ овқат борми десангиз «йўқ» дейди.

Янгийўл райони бу йил пахта теримида олдинда дадил кетаяпти. Ҳамма мана шу илғорликни қўлдан бермасликка ҳаракат қилмоқда. Тобора олдинга интилиш учун юқоридаги камчиликлар тезроқ бартараф этилиши лозим.

Пахта терим суръати кўп жиҳатдан пахта заводига ҳам боғлиқ. Терилган пахтани ўз вақтида қабул қилиб олиш ишни тезлаштиришга ёрдам беради. Лекин баъзан ярим кечада колхозлардан келтирилган пахталар қайтариб юборилаётир.

Яқинда «Партия XXI съезди» колхозидан кечаси келтирилган 14 тонна пахта қабул қилиб олинмади. Шу ҳақда райкомдаги ўртоқлар завод директори Турсунбой Исҳоқовдан шу пахтани қабул қилса бўлармиди, деб сўраганда, у қабул қилса бўлар эди деб жавоб берди.

Албатта пахта қабул қилиш пункти ва завод ходимлари белгилаган тартиб-қоидаларга амал қилиб ишлашлари керак. Лекин уни суистеъмол қилиб беҳуда сворагарчиликларга йўл қўймасликлари, пахта териш суръатига ҳалақит бермасликлари, аксинча районга кўмак беришлари зарур.

Б. ҲАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

430.000 ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 12 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда топширилган пахта, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

Янгийўл	0,72	4,64
Ўрта Чирчиқ	0,26	1,92
Бекобод	0,36	1,55
Чиноз	0,19	1,42
Бўка	0,32	1,00
Пискент	0,24	0,95
Оққўрғон	0,15	0,47
Қуйи Чирчиқ	0,08	0,27
Юқори Чирчиқ	—	—
Область бўйича:	0,27	1,37

МАККАЖЎХОРИ ДОНИ ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 12 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(процент ҳисобида)

биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

КАЛИНИН	—	100,2
ОРЖОНИКИДЗЕ	—	100,2
Қуйи Чирчиқ	0,8	88,1
Бўстонлиқ	2,6	76,7
Чиноз	1,8	75,4
Янгийўл	0,3	75,2
Бўка	0,9	72,3
Оққўрғон	—	69,5
Ўрта Чирчиқ	—	67,1
Пискент	0,6	63,5
Юқори Чирчиқ	0,8	51,4
Оҳангарон	1,7	50,5
Бекобод	0,8	34,8
Область бўйича	0,9	77,2

1975 ЙИЛ ЯНВАРЬ-АВГУСТ ОЙЛАРИДА ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ЯКУНЛАРИ

Область чорвачорлари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани ўтказиш тўғрисида»ги қарорига жавобан тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини ошириб бажариш учун қўшимча резервларни ишга солмоқдалар.

Область колхоз-совхозларида 1975 йил январь-август ойларида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш якунлари шуни кўрсатадики, чорвадорлар партиямиз съездини муносиб кутиб олиш учун катта ғайрат билан меҳнат қилиб юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Чорвачиликни ривожлантириш саккиз ойлик якунлари қуйидаги рақамлар билан характерланади:

	1975 йил январь-август ойида	Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан процент ҳисобида
Сут етиштириш — минг тонна	80,1	108,3
Ҳар сигирдан ўртача сут соғиб олиш — килограмм	2009	105,8
Гўшт етиштириш — минг тонна	19,7	109,8
Тухум етиштириш — миллион дона	115,5	110,6
Бир товуқдан тухум олиш — дона	113	101,8
Маҳсулот сотиш		
Сут сотиш — минг тонна	69,8	108,4
Чорва моли ва парранда сотиш — минг тонна	21,3	114,9
Тухум сотиш — миллион дона	107,6	111,3
Жун сотиш — тонна	1335,4	105,4
1975 йил 1 сентябрга чорва моллар ва паррандалар сони — минг бош		
Қорамол	151,1	106,6
Шу жумладан сигирлар	44,7	106,8
Чўчқалар	72,7	120,8
Қўй ва эчкилар	461,3	96,8
Паррандалар	3435,0	103,2
Насл олиш — минг бош		
Бузоқ	33,2	105,1
100 бош сигир ҳисобига	59	105,4
Чўчқа болалари	48,2	115,9
100 бош она чўчқа ҳисобига	1823	95,9

СУТ ЕТИШТИРИШ ВА СОТИШ

1975 йилнинг 8 ойи мобайнида область колхоз ва совхозларида сут етиштириш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6120 тонна ёки 8,3 процент ошди. Бундай ўсишга ҳар бир сигирдан сут соғиб олишни кўпайтириш ва сигирлар сонини ошириш ҳисобига эришилди.

Шу давр мобайнида сигирлар сони 6,8 процент ошди. Ҳар бир сигирдан ўртача сут соғиб олиш 110 килограмм ёки 5,8 процент кўпайди.

Бўка районининг чорвадорлари сут етиштиришни кўпайтиришда юқори кўрсаткичларга эришдилар. Бу районда ўсиш 32,1 процентни ташкил қилади. Бунга асосан сигирлар маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Хусусан, шу йилнинг саккиз ойи мобайнида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бу районда ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 19,6 процент ошди ва сигирлар сони 10 процент кўпайди.

Бекобод, Ўрта Чирчиқ, Чиноз, Янгийўл районлари хўжаликлари ҳам сигирлар маҳсулдорлигини оширишда яхши кўрсаткичларга эришдилар.

(Давоми 2-бетда)

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети 1975 йил сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида пахта териш ва давлатга сотиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқларини **Фарғона, Бухоро** областлари, Фарғона областининг **Ленинград**, Андижон областининг **Ленин**, Қашқадарё областининг қўриқдаги **Ульянов**, Сурхондарё областининг **Жарқўрғон** районлари, Фарғона область Киров районидаги **«Бешариқ»**, Қашқадарё область Ульянов районининг қўриқдаги **Ульянов** номли совхозларига, Қашқадарё область Чироқчи районидаги **Ўзбекистон Компартияси** номли ва Сурхондарё область Жарқўрғон районидаги **«Партия XXII съезди»** колхозларига беришга қарор қилдилар.

УМУМЕВРОПА КЕНГАШИ ҚАРОРЛАРИ— ТИНЧ ҲАМКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

КПСС ТИНЧЛИК ПРОГРАММАСИ АМАЛДА

Европада хавфсизлик ва тинчликни таъминлаш, турли системага мансуб давлатлар ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорликни йўлга қўйиш проблемаси КПСС ва Совет давлатининг партия XXIV съездидан кейинги ташқи сиёсий фаолиятида муҳим ўринни эгаллади.

Маълумки, Европа ўтмишда бутун планетани қамраб олган иккита мудҳиш жаҳон урушининг маркази бўлган. Совет халқи фашизм билан бўлган урушда 20 миллион кишини йўқотди. Урушда ҳалок бўлганлар хотираси одамларни виждон амрига қулоқ солишга, тинчликни мустаҳкамлаш ва қадрлашга даъват этади. Европадаги вазиятнинг шиддатлилиги, халқаро проблемаларнинг кескин характери яна шу билан изоҳланадики, бу ерда икки системага — социалистик ва капиталистик системага мансуб давлатлар ўз иқтисодий ва ҳарбий потенциали билан бир-бирига рўбарў турибти. Шу ўринда мамлакатимиз территорияси ва аҳолисининг анчагина қисми Европага тўғри келишлигини ҳам айтиб ўтиш керак. Шунингдек, Совет Иттифоқи социалистик ҳамдўстликнинг Европада жойлашган мамлакатлари билан энг мустаҳкам иттифоқчилик алоқаларига эгадир.

Юқорида баён этилган ҳолатларни назарда тутиб, КПСС XXIV съезди иккинчи жаҳон урушидан кейин вужудга келган территориал ўзгаришларни ва сиёсий реалликни тан олиш асосида Европа ҳавфсизлигини таъминлаш вазифасини олға сурди. «Бу қитъада кескинликни юмшатиш ва тинчлик сари кескин бурилиш ясаш. Умумевропа Кенгашини чақиришни ва уни муваффақиятли ўтишини таъминлаш» — Тинчлик программасида бу соҳадаги вазифа ана шундай таърифланган эди.

Совет давлатининг, бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг саботматонат кўрсатишлари, мақбул конструктив таклифларни қатъият билан ўртага қўйишлари туфайли бу улкан вазифа муваффақиятли бажарилди. Хельсинкидаги уч кунлик иш бунинг тарихий тасдиқи бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш якунларини қараб чиқиб, ақл-идрокнинг бу мислсиз ғалабасига, тинчлик ва хавфсизликни қадрловчи барча кишиларнинг бу улкан ютуғига юксак баҳо берди: «Европадаги 33 давлат, АҚШ ва Канада раҳбар арбобларининг тарихда мисли кўрилмаган бу учрашуви буюк халқаро аҳамиятга молик воқеа бўлиб қолди... — дейилади «Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш якунлари тўғрисида»ги ҳужжатда. — Бу учрашув кескинликни юмшатишнинг янги босқичини бошлаб берди, тинч-тотув яшаш принципларини мустаҳкамлаш ва турли ижтимоий тузумга мансуб давлатлар ўртасидаги ҳуқуқий жиҳатдан тенг ҳамкорлик муносабатларини йўлга қўйиш соҳасида муҳим қадам бўлди».

КПСС ва Совет давлатининг ленинча изчил ташқи сиёсати, партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг толмас жўшқин фаолияти Умумевропа кенгаши муваффақиятини таъминлашга ҳал қилувчи даражада кўмаклашди.

«Унинг ер юзида тинчлик ўрнатиш тўғрисида тинмай ҳамғўрлик қилиш билан руҳланган собитқадам фаолияти, — деб уқдирилади ҳужжатда, — Умумевропа кенгашини чақириш ва уни муваффақиятли ўтказиш учун муҳим аҳамиятга эга бўлди». Партиямиз, совет халқи бу актив фидокорона фаолиятни ғоят қадрлайдилар.

Ўрток Л. И. Брежнев кенгашда сўзлаган ва совет халқи ҳамда жаҳон жамоатчилиги қизғин маъқуллаган ёрқин нутқида яна халқаро сиёсатнинг энг муҳим проблемаларини, жумладан тинч-тотув яшаш, кескинликни мудом юмшатиш, қуролсизланиш ва чегараларнинг бузилмаслигига доир ғоят актуал масалаларни ўртага қўйди.

Умумевропа кенгаши шу қитъада «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатишга, тинч-тотув яшаш принципларини амалда рўёбга чиқаришга ўтиш соҳасида шу вақтгача қилинган барча ижобий ишларнинг қонуний якуни бўлди. Бинобарин бу Европанинг тинчликни мустаҳкамлаш ва урушни халқлар ҳаётидан чиқариб ташлаш йўлидан бундан буён ҳар томонлама олға ҳаракат қилиб бориши учун бошланиш нуқтаси ҳамдир.

Европадаги 33 давлат, АҚШ ҳамда Канаданинг олий сиёсий ва давлат раҳбарлари наинки Европа учун, балки бутун жаҳон тақдири, истиқболи учун ниҳоятда аҳамиятли актуал проблемалар — тинчлик, хавфсизлик, хилма-хил соҳаларда ҳамкорлик қилиш хусусларида коллектив аҳдномага эришдилар. Бу кенгашнинг Якунловчи актида ўз ифодасини топди.

Умумевропа кенгашининг тинч ҳамкорлик программаси бўлиб қоладиган тарихий қарорларининг жамулжами — якунловчи ҳужжатнинг муқаддимасида 35 давлатнинг олий вакиллари ўз ниятларини лўнда ва вазмин баён қилиб берганлар. Муқаддимада қайд қилинганидек, кенгашда қатнашувчи давлатларнинг олий вакиллари келишиб олинган аҳдномаларни қабул қилганларида сиёсий ирода билан илҳомландилар, халқ манфаатларини кўзлаб, уларнинг муносабатларини яхшилешга ва активлаштиришга, Европада тинчлик, хавфсизлик, адолат ва ҳамкорлик бўлишига, уларнинг бир-бирлари билан, шунингдек жаҳоннинг бошқа давлатлари билан яқинлашувига интилдилар, шу муносабат билан кенгаш натижаларини тўла таъсирчан қилишга, шу натижалардан келиб чиқадиган самаралардан уларнинг давлатлари ўртасида ва бутун Европада фойдаланишни таъминлаш ва шу тариқа юмшатиш жараёнини кенгайтира, чуқурлата бериш ҳамда уни илдамлаб борувчи ва мустаҳкам жараён қилиш жасорати билан тўлиб тошдилар.

Қатнашувчи давлатлар ўзаро муносабатларида амал қиладиган принциплар Декларацияси Якунловчи ҳужжатнинг қалби десак жуда жоиз бўлади. Бу принциплар — суверен тенглик, суверенитетга хос ҳуқуқларни ҳурматлаш, куч қўлланмаслик ёки куч билан таҳдид қилмаслик, чегараларнинг бузилмаслиги, давлатларнинг территориал бутунлиги, низоларни тинч бартараф қилиш, ички ишларга аралашмаслик, инсон ҳуқуқларини ва асосий эркинликларни, шу жумладан фикр эркинлиги, виждон эркинлиги, дин ва эътиқод эркинликларини ҳурматлаш, халқларнинг тенг ҳуқуқлиги ва ўз тақдирини ўзи тасарруф қилиш ҳуқуқи, давлатлар ўртасида ҳамкорлик, халқаро ҳуқуққа доир мажбуриятларни ҳалол бажаришдан иборатдир. Мазкур принциплар қитъада ўзаро ишонч муҳитини, ҳар бир мамлакатнинг эркин, мустақил, тинч ривожланишига ишонч муҳитини вужудга келтиришга ёрдам беради ва қатнашувчи давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг бақувват негизи бўлиб қолажак.

Тинч-тотув яшашнинг ана шу принципларини турли социал системага мансуб давлатлар ўртасида барқарор қилиш учун В. И. Ленин зўр эътиқод ва изчиллик билан курашган эди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, бутун совет халқи тинчлик тўғрисидаги Декретдан партия XXIV съездида қабул қилинган Тинчлик программасигача шу принциплар тантанаси учун собитқадамлик билан ҳормай-толмай курашиб келдилар.

Ўрток Л. И. Брежнев кенгашда сўзлаган нутқида принциплар Декларациясининг аҳамиятини назарда тутиб шундай деди: «Давлатлар ўртасидаги муносабатларнинг тўғри ва одилона принципларини белгилаб олишнинг ўзи жуда муҳим. Шу принципларни ҳозирги халқаро муносабатларда илдиз оттириш, практикага жорий қилиш ва халқаро ҳаётнинг қонунига айлантиришнинг аҳамияти ҳам бундан кам эмас. Бундай қонунни бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ».

Умумевропа кенгашининг барча қарорлари, жумладан принциплар Декларациясидаги ўнта банд ўзаро диалектик боғлиқ бўлиб, бири-бирини тақазо қилади, бири-бирини тўлдиради. Аҳдномалар қоидаларининг ҳаммаси изчил ва ҳалоллик билан бажарилгандагина Европада хавфсизлик, тинчлик ва ҳамкорлик тўла таъминланиши мумкин. Қоидаларнинг биронтасидан чекиниш эса кенгаш қарорлари самарасига путур етказади. Шунинг учун ҳам «Европада ҳавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш якунлари тўғрисида»ги ҳужжатда эълон қилинган принциплар ва аҳдномаларни амалга оширишни Совет Иттифоқидан ва барча тинчликсевар мамлакатлардан янада куч-ғайрат сарфлашни талаб этиши, тинчлик ва кескинликни юмшатиш ишига қарши бўлган кучлар томонидан вужудга келтириладиган қийинчилик ва ғовларни бартараф қилиш лозимлиги таъкидлаб кўрсатилади.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликни таъминлашнинг ўзаги — принциплар Декларациясининг чегараларнинг бузилмаслиги тўғрисидаги учинчи банди Европада янги жаҳон урушига йўл қўймаслик проблемасининг негиз тоши десак хато бўлмайди. Чунки қитъада шу асрда рўй берган қирғин урушларнинг ҳаммаси мавжуд чегараларни бузиш, бошқа давлатларнинг суверенитети ва территориал бутунлигини ҳурмат қилмасликка асосланган ғаразгўй шум ниятлардан келиб чиққан. Эндиликда кенгашда қатнашган 35 давлат бир-бирларининг ҳамма чегараларини ҳам, шунингдек Европадаги барча давлатларнинг чегараларини ҳам бузилмас чегаралар деб билиш, ҳозир ва келгусида ҳам шу чегараларга ҳар қандай ҳамла қилишдан ўзларини тийиб туриш мажбуриятини ўз зиммаларига олганликлари ғоят муҳим аҳамиятга эгадир. Улар қатнашувчи ҳар бир давлат территориясининг бир қисмини ёки ҳаммасини эгаллаб ва босиб олишга қаратилган ҳар қандай талаблардан ёки ҳаракатлардан ҳам ўзларини тийиб туражакларини айтишди. Бу, Европа давлатларининг хавфсизлиги аввало уларнинг чегаралари хавфсизлигидан иборат бўлиб келди ва ҳозир ҳам шундай, деган объектив мантиққа тўла мос келади.

Кенгаш қарорлари Европа давлатлари ўртасида — савдо, экономика, фан, техника, атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида ва иқтисодий фаолиятнинг бошқа соҳаларида ҳамкорликнинг, шунингдек маданият, маориф, ахборот соҳасидаги алоқаларнинг, одамлар ўртасидаги мулоқатларнинг йўналишлари ва конкрет формаларини белгилаб берди.

Якунловчи актда қатнашувчи давлатлар савдони ривожлантириш учун энг қулай шароит яратиб бериш лозимлигини тан олганликлари, улар савдони ривожлантиришга халақит берадиган ҳар қандай тўсиқларни қисқартириш ёки аста-секин бартараф қилишга аҳд қилганликлари, савдони узоқ муддатли асосда ривожлантириш учун ҳукуматлараро икки томонлама ва кўп томонлама ва бошқа битимларнинг аҳамияти таъкидланганлиги фавқулодда муҳим аҳамиятга эгадир. Якунловчи актда Европа тарихида биринчи марта умумий манфаатларга хизмат қилувчи энг йирик лойиҳалар олға сўрилган. Бу лойиҳалар энергетика ресурсларини ривожлантириш, электр энергиясини ўзаро алмашиш, қитъада ягона кема қатнови системасини яратиш мақсадида ҳамкорлик қилиш кабиларни ўз ичига олади.

Принциплар Декларациясида қайд қилинганидек, қатнашувчи давлатлар тенг ҳолда ўз ҳамкорликларини ривожлантира бориб, ўз ўрталарида ҳамжиҳатлик ва ишонч бўлишига, дўстона ва яхши қўшничилик муносабатларига, халқаро тинчликка, хавфсизликка ва адолатга кўмаклашажаклар. Улар ўз ҳамкорликларини ривожлантира бориб, халқлар фаровонлигини оширишга интилажаклар ва кенгайиб бораётган ўзаро танишишдан ҳамда иқтисодий, илмий, техникавий, социал, маданий ва гуманитар соҳалардаги тараққиёт ва муваффақиятлардан келиб чиқадиган фойдаларни ишга солиб, халқларнинг орзу-истакларини рўёбга чиқаришга кўмаклашавержаклар.

«Ҳар бир мамлакатнинг қонунлари ва традицияларига риоя қилган ҳолда, Умумевропа миқёсида ҳамкорликни ривожлантириш, — деб таъкидладилар КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети, — Европа қитъасида тинчлик ва ҳамкорлик пойдеворини мустаҳкамлашга, Европа давлатлари, халқлари ўртасида ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашда ёрдам беради. Иккинчи томондан бундай ҳамкорликни ривожлантириш қитъадаги барча халқларнинг ўз ихтиёридаги моддий ва маънавий бойликлардан муваффақиятлироқ суратда ва рационал фойдаланишлари учун имконият туғдиради».

Юқоридаги хулоса СССР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатларнинг Европадаги капиталистик мамлакатлар билан савдо-иқтисодий алоқалари туфайли эришилган конкрет ижобий натижаларга таянади. Совет Иттифоқининг Ғарбий Европа мамлакатлари билан иқтисодий ҳамкорлигида айниқса жиддий натижаларга эришилди. Масалан 1970 йилдан 1974 йилгача мамлакатимизнинг ГФР билан бўлган товар обороти тўрт мартадан зиёд, Франция билан — икки мартадан ортиқ, Италия билан — 2,4 марта, Финляндия билан — қарийб уч марта кўпайди. Бундай ҳамкорлик икки система — социализм ва капитализмга мансуб мамлакатлар ўртасида тинч-тотув яшаш принципларини конкрет моддий мазмун билан мустаҳкамлаётир.

Якунловчи актнинг ишончни мустаҳкамлаш чораларига ҳамда хавфсизлик ва қуролсизланишнинг баъзи жиҳатларига доир ҳужжати ҳам тинч ҳамкорликни ривожлантиришнинг жуда муҳим жиҳатларини ўз ичига олади. Бу ерда гап қуролли можаро хавфини камайтириш ёки хавфсираш туғилиши мумкин бўлган ҳарбий фаолиятни нотўғри тушуниши ёки нотўғри баҳолашни камайтириш тўғрисида боради. Эндиликда бундай фаолиятнинг характери тўғрисида очиқ-ойдин ва ўз вақтида ахборот бериб туриш тадбирлари кўрилади. Бунда даставвал катта ҳарбий машқлар тўғрисида олдиндан хабар бериб қўйиш кўзда тутилади. Қатнашувчи давлатлар бу иш ҳамжиҳатликка ҳамда ишончни, стабилликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга кўмаклашмоқ учун сиёсий жиҳатдан муҳим деб биладилар.

Умумевропа кенгаши бевосита қуролсизланиш масаласини қараб чиқмаган бўлса ҳам (бу хусусда бошқа форумларда, бошқа каналлар бўйича музокаралар олиб борилаётир) лекин қатнашувчи давлатларнинг ҳаммаси ҳарбий қарама-қаршиликни камайтиришга ва қуролсизланишга кўмаклашишга қаратилган ҳаракатлардан манфаатдор эканликларини, қуролсизланишга кўмаклашиш Европадаги сиёсий юмшатишни тўлдириш ва шу қитъа давлатлари хавфсизлигини мустаҳкамлаши лозимлигини эътироф қиладилар. Қатнашувчи давлатлар бу соҳаларда самарали тадбирлар кўриш зарур деган қатъий фикрга келдилар. Бу тадбирлар, деб таъкидланади Якунловчи актда, ўзининг кенглиги ва характери жиҳатидан оқибат натижада қаттиқ ва самарали халқаро контроль остида ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришиш йўлидаги қадамлар бўлиб, бутун дунёда тинчликни ҳамда хавфсизликни мустаҳкамлашга олиб келиши лозим.

Хулоса қилиб айтганда, умумевропа кенгашида Европа давлатлари, АҚШ ва Канада бундан буён бир-бирлари билан қандай яшашлари хусусидаги умумий қоидаларни ишлаб чиқдилар. «Биз чуқур мамнуният билан шуни қайд қиламизки, — деб уқдирди Л. И. Брежнев кенгашдаги нутқида, — Европада тинчликни мустаҳкамлашнинг бош проблемалари бўйича кенгашда ишлаб чиқилган қоидалар халқларнинг манфаатларига хизмат қилади... Бу қоидалар инсонга ҳурмат руҳи билан, инсон тинчлик шароитида яшаши ва эртанги кунга ишонч назари билан қараши тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилган».

Т. НАЖМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

1975 ЙИЛ ЯНВАРЬ-АВГУСТ ОЙЛАРИДА ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ЯКУНЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Шу билан бирга Оҳангарон, Пискент ва Оржоникидзе районлари хўжаликларида сигирларнинг маҳсулдорлигини ошириш секин ўсмоқда. Бу районларда ўсиш 2—4,6 процентни ташкил қилади. Бундан ташқари областдаги хўжаликларнинг 11 проценти сут етиштиришни, хўжаликларнинг 12,6 проценти эса ҳар бош сигирдан сут соғиб олишни камайтирдилар.

Тошкент от заводи, «Ўртасарой» совхозлари, Юқори Чирчиқ районидаги Калинин номли, Энгельс номли ва «Коммуна» колхозларида сут етиштириш анчагина камайиб кетди.

1975 йилнинг январь-август ойларида колхоз ва совхозлар давлатга ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5397 тонна ёки 8,4 процент кўп сут сотдилар. Областнинг барча районларида сут сотиш кўпайди. Бўка, Оққўрғон, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Оҳангарон ва Қуйи Чирчиқ районларининг хўжаликлари давлатга кўп сут сотишда олдинда бормоқдалар. Сут сотиш бу районларда 11—31 процент кўпайди.

Аммо шу билан бирга хўжаликларнинг 1,6 проценти давлатга сут сотиш саккиз ойлик мажбуриятларини бажараолмадилар. Пискент, Калинин ва Чиноз районларида давлатга сут сотиш саккиз ойлик мажбурияти 7—9 процент бажарилмади.

1975 йилнинг сентябрь ойи бошига келиб область колхоз ва совхозларининг 9,8 проценти ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан давлатга сут сотишни бир мунча камайтирдилар.

ГЎШТ ЕТИШТИРИШ ВА СОТИШ

Шу йилнинг саккиз ойи мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан гўшт етиштириш 1751 тонна ёки 9,8 процент кўпайди. Шу жумладан қорамол гўшти етиштириш 11,2 процент, қўй гўшти етиштириш 15,3 процент, паранда гўшти етиштириш 3,4 процент кўпайди.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш асосан қорамоллар сонини ошириш ва уларни семиртириб гўштга топшириш ҳисобига эришилди.

Областнинг барча районлари гўшт етиштиришни кўпайтирдилар. Фақат Калинин районида гўшт етиштириш 7,5 процент камайди.

Оҳангарон, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Қуйи Чирчиқ ва Бўка районларининг хўжаликлари гўшт етиштиришни тез суръатлар билан ошириб бормоқдалар. Бу районларда гўшт етиштириш 17—20 процент ошди.

Аммо, Оржоникидзе, Бўстонлиқ районларида гўшт етиштириш жуда секин кўпаймоқда. Бу районларда гўшт етиштириш суръати атиги 5—7 процентни ташкил қилади. Бундан ташқари областдаги хўжаликларнинг 34,5 процентида гўшт етиштириш камайди.

Шу йилнинг январь-август ойларида колхоз ва совхозлар давлатга ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2761 тонна ёки 14,9 процент кўп гўшт сотдилар.

Областнинг барча районлари давлатга гўшт сотишни оширдилар. Аммо шу билан бирга область колхоз ва совхозларининг 25,3 процентида гўшт сотиш камайиб кетди.

Шуни айтиш керакки, область бўйича саккиз ой мобайнида давлатга гўшт сотиш топшириғи бажарилган, Оққўрғон, Қуйи Чирчиқ, Бўка, Пискент районларининг хўжаликлари давлатга гўшт сотиш йиллик халқ хўжалик планини ошириб бажарган бўлсаларда Чиноз, Янгийўл, ва Ўрта Чирчиқ районларининг хўжаликларида саккиз ойлик топшириқ 4—8 процент миқдорида бажарилмай қолди.

ТУХУМ ЕТИШТИРИШ ВА СОТИШ

Шу йилнинг январь-август ойларида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан тухум етиштириш 11107 минг дона кўпайди. Бу ўсиш (10,6 процент) асосан товуқлар сонини ва маҳсулдорлигини кўпайтириш ҳисобига таъминланди.

Ҳар бир товуқдан шу даврда тухум олиш 1,8 процент кўпайди. Шу йилнинг 1 сентябрига қадар у ҳар бир товуқ ҳисобига 113 донани ташкил қилади.

Бу маҳсулотни етиштириш ҳамма районларда ошди. Фақат Калинин районида тухум етиштириш 3,6 миллион дона камайиб кетди. Шуни айтиш керакки, бу районда тухум етиштириш ой сайин камайиб бормоқда. Хусусан, еття ойда тухум етиштириш 3,2 миллион дона камайган эди.

Шу йилнинг саккиз ойида давлатга тухум сотиш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 10,9 миллион дона ёки 11,3 процент кўпайди. Тухум сотиш Калинин районидан бошқа барча районларда анча ошди. Давлатга тухум сотиш саккиз ойлик мажбурияти 8,7 процент бажарилмай қолди. Бунга Калинин районида тухум сотиш 23,7 процент ва Ўрта Чирчиқ районида 24,1 процент бажарилмаганлиги сабаб бўлди.

ЖУН СОТИШ

Областнинг қўйчилик хўжаликлари давлатга жун сотиш йиллик планини шу йилнинг саккиз ойи ичида 96,8 процент бажардилар ва ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5,4 процент кўпайтирдилар.

Аммо, Чиноз, Калинин районларида давлатга жун сотиш ниҳоятда қониқарсиз бормоқда. Йиллик жун сотиш плани Чиноз районида 67,3 процент, Калинин районида 71,8 процент бажарилган, холос.

ЧОРВА МОЛЛАР ВА ПАРРАНДАЛАР СОНИ

Шу йил сентябрь ойининг бошига келиб ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қорамоллар сони 9,3 минг бош, шу жумладан сигирлар сони 2,9 минг бош, чўчқалар сони 12,4 ва паррандалар сони 105,9 минг бош кўпайди.

Областдаги барча колхоз ва совхозларда қорамоллар сони кўпайди. Фақат Оржоникидзе районида 8,2 процент, Юқори Чирчиқ районида 1,4 процент камайди. Бекобод районининг хўжаликлари ўтган ойлардаги қолоқликка барҳам бердилар. Фақат Оржоникидзе райони хўжаликларида қорамоллар сони ой сайин ўсиш ўрнига камайиб бормоқда.

Сигирлар сони ҳам барча район хўжаликларида ошиб бормоқда. Фақат Оржоникидзе районида 3,1 процент камайди. Сигирлар сони У. Юсупов номли комбинатда, Бекобод ва Оржоникидзе район колхозларида етарли миқдорда кўпаймаётир.

Шу йилнинг 1 сентябрига келиб ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қўй-эчкилар сони бирмунча камайди. Чиноз, Янгийўл, Калинин, Юқори Чирчиқ ва Ўрта Чирчиқ районларининг қўйчилик фермаларида қўйлар сонининг 6—22 процент камайиб кетганлиги бунга сабаб бўлди.

Чўчқалар ва паррандалар сони ўсиб бормоқда.

ЧОРВА МОЛЛАРДАН НАСЛ ОЛИШ

Областнинг кўпчилик районлари сигирлардан бузоқ олишни кўпайтирдилар. Аммо Оҳангарон, Бўстонлиқ, Юқори Чирчиқ ва Калинин райони хўжаликларида ҳар юз бош сигир ҳисобига бузоқ олиш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан кам бўлди.

Бўстонлиқ, Пискент, Ўрта Чирчиқ ва Чиноз районн хўжаликлари чўчқалардан насл олишни бироз камайтирдилар.

Область чорвадорлари тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилини муваффақиятли тугаллаш учун социалистик мусобақани давом эттириб, чорва қишловига мустаҳкам замин яратмоқдалар. Ем-хашак жамғариш қизғин бормоқда. Область бўйича шу йил 8 сентябрга қадар 376,5 минг тонна дағал хашак тайёрланди, бу планга нисбатан 91,5 процентни ташкил қилади. Шу жумладан 146,9 минг тонна беда пичани, 205,7 минг тонна сенаж ва 349,9 минг тонна силос тайёрланди.

ОБЛАСТЬ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

МУЗОКАРАЛАР ҚИЗҒИН ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЛИССАБОН, 11 сентябрь. ТАСС мухбири Э. Ковалев хабар беради: Бу ерда ҳукумат танглигини бартараф этиш мақсадида олиб борилаётган маслаҳатлашув давом этмоқда. Президент Кошта Гомеш ва Бош министр Пиньейру Ди Азиведу кеча коммунистик, социалистик ва халқ демократик партияларининг вакиллари билан учрашдилар.

Президент маҳкамасининг ахборотида айтилишича, маслаҳатлашувдан мақсад бўлажак ҳукуматнинг сиёсий йўлини белгиловчи умумий платформани ишлаб чиқишдир.

Бугун президент сиёсий партиялар билан алоқа ва суҳбатлар давом эттирилади, деб айтди.

Португалия Компартияси Бош секретари Алваро Куньял Компартия билан социалистик партия делегациялари президент билан учрашганидан кейин Коммунистик партия вакиллари бундан икки ой илгари келиб чиққан муаммони бартараф қилиш учун барча зарур чораларни кўрмоқда, деб айтди.

Бир қанча жойларда Португалиядаги революцион жараёнларни қўллаб-қувватлаш мақсадида оммавий намойиш ва митинглар бўлиб ўтди.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ, 11 сентябрь. (ТАСС). Министрлар кабинетининг кеча бўлиб ўтган мажлисида мамлакатнинг шимолий районларида осойишталикни таъминлаш учун армиядан фойдаланишга қарор қилинди. Шимолий районларда кейинги ўн кун мобайнида аҳолининг айрим гуруҳлари ўртасида қуролли тўқнашувлар бўлиб турибди. Қўшинлар Триполи билан Згортанинг бир-бирига мухолиф жамоалари билан бевосита тўқнашмаслиги учун улар шу икки шаҳар ўртасидаги оралиқ зонада жойлашади. Триполи аҳолисининг кўпчилиги мусулмонлар, Згорта аҳолисининг кўпчилиги христианлардан иборат. Шаҳарларнинг ўзида хавфсизлик кучлари тартиб сақлаб туради.

Матбуотнинг хабар беришича, кечаги кун мобайнида мамлакатнинг шимолида тўқнашувлар давом этган, лекин унчалик кескин бўлмаган. Триполи билан Згорта районида миномет ва ракеталар қўллаб ўқтин-ўқтин отишмалар бўлиб турган. Дайр-Ашаш, Мажлайя, Жиср Ал-Махда, Рашин аҳоли пунктлари ва бошқа бир қанча пунктлар теварагида анча қаттиқ тўқнашувлар юз берган. Байрутнинг ўзида янги жиддий можаролар чиқмаган. Ҳарбий қисмлар қўшни маҳаллаларнинг аҳолиси ўртасида чиқиши мумкин бўлган тўқнашувларнинг олдини олиш учун шаҳарнинг бир қанча районларида, жумладан Ашрафия районида позицияларни ишғол қилган.

КУРСК областида совет ва америка олимлари стратосферани тадқиқ қилиш бўйича қўшма экспериментларни бошлаб юбордилар. Марказий аэрологик обсерваториянинг перимент базасидан ҳар икки мамлакат илмий аппаратураси билан жиҳозланган стратостат парвоз қилди.

Суратда: (чапдан) америка олимлари доктор Жемс Розен ва Норман Къоми қўниш районидан ҳозиргина келтирилган илмий аппаратура ёнида. О. Сизов фотоси, (ТАСС).

АТЛАНТИКА ОКЕАНИ НЕЧА ЁШДА?

НЬЮ-ЙОРК, 12 сентябрь. (ТАСС). «Денгиз тубини чуқур пармалаш лойиҳасини поёнига етказган олимлар янги бир маълумот бердилар. Бу маълумот бундан 180 миллион йиллар аввал Америка Африкадан ажраб, Атлантика океани қандай қилиб пайдо бўлганлигини тушунишга ёрдам беради».

АҚШдаги Калифорния университети билан Скриппс океанография институтининг «матбуот учун берган хабари» шундай сўзлар билан бошланади. Унда айтиладики, «Гломар Челенжер» деган илмий тадқиқот кемасидан туриб Африка соҳилларида океаннинг 1,8—4,7 километр чуқурлигида бешта бир километр чуқурликдан зиёд қудуқ пармаланган. Шу қудуқлардан олинган жинслар ҳозир синчиклаб тадқиқ этиляпти.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

БРАТИСЛАВА. Чехословакия—Совет дўстлиги Братислава уйида очилган кўргазма кончилик саноати ва геология соҳасида совет фани ва техникаси эришган ютуқларга бағишланган. Кўргазма стендларининг бир қисми чехословакиялик дўстлар Совет Иттифоқи тажрибасидан қандай фойдаланаётганликлари тўғрисида ҳикоя қилади.

ГАВАНА. Гавана университети ўқитувчиларидан юз киши ўз малакасини социалистик мамлакатлардаги курсларда, институтларда ва билимни такомиллаштиришга қаратилган бошқа ўқув марказларида оширмоқда. Тингловчиларнинг дастлабки группаси ҳозирдаёқ Европага жўнаб кетди.

Ўқитувчилик ишидагина ўзини аъло кўрсатиб қолмай, шу билан бирга университетнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида ҳам актив қатнашган ёш ўқитувчилар Совет Иттифоқида ва бошқа социалистик мамлакатларда ўқиш ҳуқуқига сазовор бўлдилар.

РИМ. Италияда шу йил июль ойида саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1974 йилнинг шу давридагига нисбатан 11,6 процент камайди. Марказий статистика институти ана шуни маълум қилди.

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати шу молия йилида энергетика ва ирригация объектлари қурилиши учун қўшимча суратда бир миллиард рупия ажратди. Шу йил 1 июлда эълон қилинган ҳукумат программасида энергетика ва ирригацияни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади.

(ТАСС, 11 сентябрь).

РАДИО ЭШИТТИРИШ ТЎХТАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 11 сентябрь. (ТАСС). ЮПИ агентлигининг хабар беришича, Миср Исроилга бериладиган пропаганда радио эшиттиришларини тўхтатган. Бундай эшиттиришлар кўп йиллардан бери Қоҳирадан туриб олиб борилганди.

Эшиттиришларни учта радио станция олиб борганди ва улар Исроилда яхши эшитилар эди. ЮПИ агентлигининг хабарида уқтирилишича, Мисрнинг шу қарори Синайдаги Исроил қўшинларини чекинтириш тўғрисида яқинда тузилган Миср-Исроил битими билан боғланган.

ЮПИ агентлигининг сўзларига кўра, шундай бир «унсиз келишув» борки, унга мувофиқ Миср билан Исроил Қўшма Штатлар билан биргаликда Мисрнинг Исроилга қарши пропаганда олиб боришини йиғиштириш тўғрисидаги «ваъдасини» Исроил-Миср битимининг моддаларидан бири сифатида қарашга қарор қилганлар.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»

Ҳарбий ватанпарварлик саҳифаси

Ўз байрамларини жанговар ва сиёсий тайёргарликда муваффақиятларга эришиш билан кутиб олган гвардиячи оддий солдатлар — механик-ҳайдовчи В. Шинкарев ва ўқловчи С. Пивовар дам олиш дақиқаларида.

Н. Акимов ва Г. Надеждин фотолари. (ТАСС фотохроникаси).

ВАТАННИНГ ЗИРҲЛИ ҚАЛҚОНИ

ИККИ МАРТА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ АРМИЯ ГЕНЕРАЛИ Д. Д. ЛЕЛЮШЕНКО

Совет кишилари бу йил танкчилар кунини КПСС XXV съездига тайёргарлик туфайли сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят ўсган бир вазиятда зўр тантана билан нишонламоқдалар.

Танкчилар куни — умумхалқ байрами. Танк қўшинларимиз шонли жанговар тарихга эгадир. Айниқса, Улуғ Ватан уруши йилларида бу тарихга энг ёрқин саҳифалар ёзилди. Мен Москва остоналаридаги жангларнинг бевосита иштирокчисиман. 1941 йил куз фаслидаги оғир жанглар ҳамон хотирамда. Танкчилар умумқўшин қўшилмалари билан биргаликда Москва остоналарида юксак қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Бу ерда бизнинг 30 дан ортиқ танк бригадамиз ва бир неча айрим батальонлар жанг қилди. Бошқа совет жангчилари каби танкчилар ҳам душманни пойтахтга яқин йўлатмаслик учун фидокорона курашдилар.

Бронетанк қўшинлари Сталинград остоналаридаги жангда жуда катта роль ўйнадилар. Ярим йил давом этган бу жанг совет қўшинларининг тўла ғалабаси билан тамом бўлди.

Душман 1943 йил ёз фаслида стратегия соҳасида бой берган ташаббусни қайтариб олиш ниятида Курск ва Орёл атрофида қасос олишга уриниб кўрди. У ўз кучларини «Тигр», «Пантера» типидаги энг янги танклар билан ва штурмчи «Фердинанд» тўплари билан тўлдиради. Душман 16 танк ва моторлаштирилган дивизияларини ҳамда 13 пиёда аскарлар дивизиясини шу ерга тўплаган эди. Бизнинг Олий Бош қўмондонлигимиз душманнинг ҳужумга тайёргарлигини зўр эътибор билан кузатиб турди ва ўз навбатида жуда катта кучларни Курск дугасига тўплади. Бу жанг ҳам душманни тамомила тор-мор келтириш билан тугалланди.

Прохоровка остоналаридаги буюк танк жангида 1, 2 ва 5-танк армияларининг жангчилари айниқса зўр маҳорат кўрсатдилар.

Бизнинг бронетанк қўшинларимиз шундан кейинги операцияларда Днепр дарёсини кечиб ўтишда, Киевни, Украинанинг ўнг соҳилидаги ерларни, Белоруссияни, Болтиқ бўйи республикаларини, Молдавияни ва марказий ҳамда шарқи-жанубий Европа мамлакатларини озод қилишда қатнашдилар., Висла-Одер операцияcида ва Берлин учун олиб борилган жангда қозонилган ғалабага анча катта ҳисса қўшдилар.

Гитлерчилар германиясини сўзсиз таслим бўлиши тўғрисидаги акт имзоланган эди. Аммо Чехословакияда душманнинг йирик гуруҳлари ҳали сақланиб қолган эди. 4-гвардиячи танк армияси шиддатли ҳужумни кучайтириб, 9 май куни эрталаб Прагага бостириб кирди ва шимолдан яқинлашиб келган 3-гвардиячи танк армияси билан биргаликда ҳаракат қилиб кунниг биринчи ярмида Чехословакия пойтахтини душмандан тамомила тозалади. Шу воқеадан бир неча соат кейин 4 ва 2-Украина фронтларининг қўшинлари ҳамда Л. Свобода бошлиқ 1-Чехословак армия корпусининг қўшилмалари Прага тупроғига киришди.

Ҳозирги вақтда Праганинг қоқ марказидаги баланд супачада совет танки қад кўтариб турибди. Бу танк совет ва чехословак халқларининг гитлерчиларга қарши жангда тўкилган қон билан мустаҳкамланган бузилмас дўстлигининг рамзидир. Прагага бостириб кирган 63-гвардиячи Челябинск танк бригадаси танкларидан бирига лейтенант Иван Гончаренко командирлик қилган эди. Қаҳрамон экипаж 9 май куни саҳар пайтида Прага марказидаги Влтава дарёси соҳилига ўтиб олди ва душманнинг 11 та ҳарбий машинасига қарши жанг бошлади. Иван Гончаренко мерганларча ўқ узиб душман танкларидан учтасига шикаст етказди, аммо унинг ўзи ҳам сафдан чиқиб қолди. Коммунист Иван Гончаренко қаҳрамонларча курашиб ҳалок бўлди. Чехословакиялик дўстларимиз совет танкчисини шаҳардаги Ольшанский қабристонига дафн қилдилар.

Ўзларининг иттифоқчилик бурчларига содиқ бўлган Совет қўшинлари иккинчи жаҳон урушининг якунловчи босқичида япон милитаристларининг қўшинларига қақшатғич зарба бердилар. Душманнинг 19-Квантун армияси жуда қисқа вақт ичида тор-мор қилинди.

Партия ва Совет ҳукумати танкчиларнинг жасоратига юксак баҳо бердилар. Танкчилардан 1142 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини олди, 16 киши эса икки марта шу ном билан мукофотланди.

Уруш тамом бўлганидан буён 30 йилдан кўпроқ вақт ўтди. Шу йиллар мобайнида танк қўшинларимиз тубдан ўзгарди. Масалан, ҳозирги мотоўқчи дивизия 1939 йилдаги дивизияга (аслини олганда Улуғ Ватан урушида қатнашган дивизияга) нисбатан миқдор жиҳатидан 16 баравар, бронетранспортерлар сони жиҳатидан 37 баравар, автомат қуроллари миқдори жиҳатидан 13 баравар устун туради ва бу техниканинг сифати жиҳатидан бекиёс афзалликларга эгадир. Қуруқликдаги қўшинларнинг асосий зарбдор кучи бўлган замонавий танкларнинг ўт очиш қуввати юксак даражага кўтарилган бўлиб, уларнинг зирҳи ҳам мустаҳкамдир. Бу танклар ғоят тез ҳаракат қилиб, дарёларни сув остидан кечиб ўта оладилар. Қўққисдан маневр қилиб душманнинг ён томонларига ва орқа томонига ўта оладилар, душман кутмаган жойда унга зарба беришга қодирдирлар. Дарёлар ҳам, ботқоқлик ҳам, ўрмонлар ҳам бундай ҳарбий машиналарнинг йўлини туса олмайди.

Коммунистик партиянинг, бутун совет халқининг ғамхўрлиги туфайли танк қўшинлари энг юксак даражадаги ҳарбий техника билан таъминланди. Кўп марта ўтказилган тактика машқлари, жанговар қуроллардан отиш машқлари танкчиларимиз юксак даражада чиниққанлигини, улар замонавий жанг шароитларига яқин бўлган вазиятда техника ва қурол-яроғлардан яхши фойдаланиш маҳоратини эгаллаганлигини тасдиқлади. Бунинг натижасида қисмлар ва бўлинмаларнинг кўпчилиги ўқув йилини жанговар ва сиёсий тайёргарлик соҳасида яхши ва аъло кўрсаткичлар билан тугаллашга, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олишга интилмоқдалар.

Танкчи жангчилар ўзларининг шонли байрамини нишонлаб бундан буён ҳам ватан олдидаги фахрли бурчимизни шараф билан бажарамиз, синфдош қардошларимиз, қуролдош биродарларимиз — социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг жангчилари билан ягона жанговар сафда туриб, халқларимиз бунёд этган ҳамма нарсани ҳушёрлик, саботматонат билан сақлаймиз ва ҳимоя қиламиз, деб партиямизга, ҳукуматимизга, бутун совет халқига ваъда берадилар.

ЭРТАГА — ТАНКЧИЛАР КУНИ

ВРОЦЛАВ ЙЎЛИГА ЧИҚДИМ

Жангдан сўнг Вроцлав йўлига чиқдим,
Атрофда кўринди экинзор ерлар.
Адрда ётарди тўп қолдиқлари,
Пастда мажақланган қора «тигр»лар.
Майдондек йўлида хавфдан қутилган,

Совет танкчисига гул тутган қашшоқ —
Поляк энди она ўлкага қайтиб,
Эркин нафас олиб, бўлганди қувноқ.
Шамолда тебранар олтин бошоқлар,
Лолазор қирликлар кўзга илинар.

Бунда шон қозонган танкчи ўртоқлар,
Энди азиз Донда тинч меҳнат қилар.

НАЗАРМАТ.
1946 йил, Польша.

ШОНЛИ КУН ШАРАФИГА

УЧРАШУВЛАР

Бугун ва эртага Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи бағри томошабинлар билан одатдагидан ташқари гавжум бўлади. Танкчилар куни муносабати билан бу ерда Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, жангларда шуҳрат қозонган танкчилар, В. И. Ленин номли Тошкент умумқўшин командирлари билим юрти курсантлари билан учрашувлар бўлади. Замонавий армия қуролларидан ташкил топган кўргазмалар намойиш этиладй.

Бундай кечалар М. Горький номли маданият ва истироҳат боғида ҳам ташкил этилади. Кеча давомида тошкентликлар турли хил жанговар қуроллар билан танишадилар, ветеранлар, командирлар суҳбатларини тинглайдилар. Учрашувга пойтахтимиз маданият уйларининг ҳаваскорлари ҳам ташриф буюришади. Улар жанговар қўшиқлари ва дилрабо куйлари билан томошабинларни хушнуд этадилар.

КИНОФЕСТИВАЛЬ

Ижодкор санъаткорларимиз Улуғ Ватан уруши қаҳрамонлари ҳақида кўпгина асарлар яратишган. Танкчилар куни арафасида пойтахтимиз кино-театрларида уруш қаҳрамонлари ҳақида ҳикоя қилувчи бадиий фильмлар намойиш қилинади.

Томошабинлар «Мосфильм» маҳсулоти «Халоскорлик» эпопеясини, «Ўзбекфильм» маҳсулоти «Фарҳоднинг жасорати», «26-отилмасин», «41 йил олмалари» фильмларини томоша қиладилар. Сеанслар олдидан совет солдати образини яратган санъаткорлар билан учрашувлар бўлади.

МОТОКРОСС

Бугун Чирчиқ электрохимия комбинати спорттехника клуби базаси минбарларини минглаб томошабинлар тўлдиради. Бу ерда танкчилар кунига бағишлаб ўтказилаётган мотокросс старт олади.

Кроссда областимизнинг энг кучли мотоциклчилари Николай Шульга, Виктор Бреус, Леонид Сафронов ва бошқалар иштирок этадилар. Байрам шарафига ўтказиладиган кроссга Жиззах, Сирдарё, Чимкент областларидан ҳам спортчилар таклиф қилинган. Кросс икки кун давом этади. Ғолибларга эсдалик совғалари, дипломлар берилади.

ТАКТИК МАШҚЛАРДА

«Н»-қисмда танкчилар ўз байрамини сиёсий ва жанговар тайёргарликни пухта ўзлаштирган ҳолда кутиб олдилар.

Суратда: гвардия старший лейтенанти В. Зарайский бўлинмасининг танкчилари тактик машғулотларда.

(ТАСС фотохроникаси).

ТУРКИСТОНЧИ ТАНКЧИЛАР ЖАСОРАТИ

◆ Курск дугасида бўлган танклар жанги ҳамманинг ёдида. Ўшанда душман қарши ҳужумга 1 миллионга яқин солдат, 2700 танк ва ўзиюрар тўплар, 10 мингга яқин тўп ва миномётлар, 2 мингдан ортиқ самолётни ташлади. Совет жангчилари душманнинг бу ҳужумини ҳам мардонавор енгиб, Улуғ Ватан уруши тарихида мисли кўрилмаган ғалабани қўлга киритдилар. Шу жангда мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатган 100 мингдан ортиқ жангчи юксак ҳукумат мукофотларига сазовор бўлди. 60 жангчига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Улар орасида ҳамшаҳаримиз, танк экипажи командири Вольдемар Шаландин ҳам бор эди.

◆ Туркистончи танкчи Н. А. Лебедев командирлик қилган взвод Волга бўйидаги Калач-Клетская районини учун бўлган қақшатғич жангларда ўзини кўрсатди. Взвод жангчилари душманнинг 28 та танки, 16 та тўпи, 3 та миномёти, 8 та пулемёти, 520 та автомашинасини ер билан яксон қилди. 1500 га яқин гитлерчини ер тишлатди. Қурол-аслаҳалар сақланадиган тўртта омборнинг кулини кўкка совурди.

ЖАНГОВАР ЎРИНБОСАРЛАР

Ленин орденли, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, бронетанк қўшинлари маршали П. С. Рыбалко номидаги Тошкент олий танк командирлари билим юрти курсантлари ўз байрамларини ўқишда, ҳарбий ва сиёсий тайёргарликда қувончли ютуқларини қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар. Танкчилар куни арафасида мухбиримиз билим юртида бўлиб, курсантлар, командирлар ва педагоглар билан суҳбатлашди. Суҳбат давомида улар ўзлари ва қуролдош дўстлари муваффақиятларидан гапириб бердилар.

Зокиржон ФАЙЗИЕВ, аълочи курсант: Янги ўқув йилини зўр уюшқоқлик билан бошлаб юбордик. Бу йил тўртинчи курсдаман. Дўстлар даврасида уч йилнинг қандай ўтиб кетганини ҳам билмай қолдим.

Билим юртига келган кезларим эсимда. Олдинига бироз оғир бўлган эди. Бора-бора армия ҳаётига кўникиб кетдим. Жисмоний жиҳатдан чиниқдим, қудратли техника билан тил топишдим. Командирлар ва инструкторлар ёрдами билан мустақил танк ҳайдашни, экипажни бошқаришни ўрганаяпман.

Ўқув давомида биз синфларда олаётган назарий билимларимизни полигонларда ўтаётган амалий машқларда синаб бораяпмиз. Амалий машқлар курсантларнинг маҳоратини оширишда, кўникма ҳосил қилишда ва чиниқтиришда катта роль ўйнамоқда. Йигитларимиз барча топшириқларни жон-диллари билан, берилиб бажаришади. Машқда қийин бўлса, жангда енгил бўлади, деган нақлга амал қилиб ўқув машғулотларида ҳам, жисмоний машқларда ҳам бирдек актив қатнашмоқдамиз.

Курсантларнинг пухта билим олишлари ва ҳордиқ чиқаришлари учун бу ерда барча шароитлар яратиб берилган. Дарслар ва амалий машғулотлардан сўнг биз Ленин хонасига тўпланамиз. Бу ерда газета-журналларнинг янги сонлари, радиотелевизор бор. Катта китоб фондига эга бўлган кутубхона ҳам курсантлар ихтиёрида. Сиёсий, бадиий адабиётлар билан бирга бронетанк қўшинлари тарихи, танк қурилиши технологиясига оид қўлланмаларни қизиқиб ўқиймиз.

Ветеран жангчилар билан бўлаётган учрашувлар ҳам бизда катта таассурот қолдирмоқда. Яқинда курсантлар Сталинград жанги қатнашчиси генерал Шамрай билан учрашдилар. Генерал курсантларга ўзи босиб ўтган жанговар йўл тўғрисида қизиқарли ҳикоя қилиб берди.

Старший лейтенант Владимир ГРАФ, взвод командири: взводимизда аълочи курсантлар оз эмас. Ҳозир ҳамма курсантлар Петр Халяпинга тенглашишга ҳаракат қилмоқдалар. Халяпин билим юртимизнинг Ленин стипендиати. Асли ўзи рязанлик. Билим юртига келган дастлабки кунларданоқ тиришқоқлиги, интизомлилиги, ҳарбий техникага бўлган ҳаваси билан ҳаммага танилди. Тоҳир Ғаниев, Юсуф Жалилов, Геннадий Гиезилов ва бошқа аълочи курсантлар ҳам билим юртимизнинг фахри ҳисобланишади. Улар ҳарбий билимларни пухта эгаллаб, етук командирлар бўлиб етишмоқдалар.

Шуниси қувончлики, кўпгина ёшлар ўз оталари изидан бориб ҳарбий кадр бўлиб етишиш истагини билдирмоқдалар. Истеъфодаги подполковник, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Дмитрий Семенович Харловнинг фарзанди Александр ҳозир билим юртимизнинг тўртинчи курсида ўқияпти. Виктор Казанцев, Павел Прошунин, Алексей Ширшовлар ҳам ўз оталари каби командир бўлиш истаги билан билим юртимизга келишган. Улар ҳозир барча фанлардан аъло баҳо олиб, курсантларга намуна бўлмоқдалар.

Курсантлар бўш вақтларида спорт билан астойдил шуғулланмоқдалар. Чунки, танкчи биринчи навбатда жисмоний жиҳатдан бақувват, чаққон ва довюрак бўлиши керак. Бўлинмалараро, роталараро мусобақалар мунтазам равишда ўтиб турибди. Кейинги пайтда ротамизнинг кўплаб курсанти биринчи разрядли спортчи нормативини бажарди. Шигин, Горковец каби спортчиларимиз Туркистон ҳарбий округи биринчилигида қатнашиб совринли ўринларни эгалладилар.

Яқинда минг метрга югуриш бўйича рота биринчилиги ўтказилди. Унда бизнинг взводимиз курсантлари биринчи ўринни олдилар. Жангчиларимиз ҳарбий-амалий, сузиш, гимнастика, тош кўтариш мусобақаларида ҳам мунтазам пешқадам бўлиб келишяпти. Жисмоний жиҳатдан бардам йигитларимиз ўқишларини ҳам муваффақиятли ўзлаштирмоқдалар.

Полковник Михаил ГОЛОВАЧ, марксизм-ленинизм кафедрасининг бошлиғи: Курсантларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш, революция анъаналарига садоқат руҳида тарбиялаш асосий вазифалардан бири ҳисобланади. Шу боисдан ҳам биз ижтимоий фанлар самарадорлигини оширишга алоҳида аҳамият бермоқдамиз.

Билим юртимиздаги илмий коммунизм, КПСС тарихи, партиявий-сиёсий ишлар бўйича дарс ўтиладиган синфхоналар намунали қилиб жиҳозланган. Ўқитувчи маълум темаларни ўтиш пайтида микрофильмлардан, магнитафонлардан унумли фойдаланмоқда. Доҳиймиз В. И. Лениннинг сўзлари ёзилган ленталар кафедрамизнинг олтин фонди ҳисобланади. Дарс давомида курсантлар доҳий сўзларини алоҳида диққат ва эътибор билан тинглайдилар.

Кафедрамиз ўқитувчилари ўтказаётган оммавий-сиёсий тадбирларда курсантлар актив қатнашмоқдалар. Ҳар ойда икки марта ленинча ўқувлар ўтаяпти. «В. И. Ленин Ватан мудофааси тўғрисида» деган мавзуда ўтказилган назарий конференцияда бевосита курсантларнинг ўзлари сўзга чиқиб, назарий билимларини намойиш қилдилар. «Икки дунё — икки идеология» темасида ўтказилган назарий конференцияда ҳам курсантларнинг докладлари тингланди.

Курсантлар орасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар самарадорлигини оширишда тарих фанлари кандидати, доцент Угай, ўқитувчилардан майор Минаев, подполковник Лупша, капитан Уланов ва бошқалар алоҳида ғайрат кўрсатмоқдалар. Улар ишчилар ўртасида ҳам лекция ва суҳбатлар билан чиқмоқдалар. Бу учрашувлар давомида ўқитувчиларимиз Совет Қуролли Кучлари қудратини омма орасида кенг пропаганда қилмоқдалар.

ШТУРВАЛ ИШОНЧЛИ ҚЎЛЛАРДА

...Қурбоналининг акаси Ҳаким армиядан танк механик-ҳайдовчиси бўлиб қайтди. Ҳошим эса бронетранспортерни бошқаришни ўрганди. Қурбонали акалари изидан бориб танкчилар қисмига тушди. Бундан ўзи ҳам хурсанд эди. Акаларидек қудратли машинани бошқара оладиган бўлади энди.

Олдинига у жисмоний машқларда тоза чиниқди. Взвод командири йигитларни эрталабки нонуштадан сўнг кенг майдонга олиб чиқиб, қуроллар билан муомала қилишни ўргатди. Орадан маълум вақт ўтгач у йигитларни танклар паркига бошлади. Энди солдатлар машинани бошқариш техникаси билан танишадилар.

— Қани, йигитлар, энди танк люкини очиб, ичкарига кирамиз, — деди командир.

Ўша куни Қурбоналининг қувончи ичига сиғмай кетди. Биринчи бўлиб танкнинг занжирли ғилдиракларига оёғини қўйиб, чаққон кўтарилди. Уни ичкарида инструктор Павел Глинский кутарди. Павел Қурбоналига танк ричаглари бажарадиган ишларни биттама-битта тушунтирди. Моторга ўт бериб машинани ҳаракатга келтирди. Ўзи икки-уч айлангандан сўнг ричагни Мамадалиевга топширди.

Қурбонали шошмади. Инструктор қандай ҳаракат қилган бўлса, у ҳам шундай осойишталик билан ричагларни ўзи томон тортди. Танк бир силкиниб олға юриб кетди. Ундан кейин Сергей Терехов, Омонгелди Тумбоевлар ҳам механик-ҳайдовчи ўрнига ўтириб танкни бошқаришга киришдилар.

Биринчи кун шундай ўтди. Эртаси кун яна амалий машқлар давом этди. Қурбонали Бекободда пайвандловчи бўлиб ишлаган кезлеридаёқ техникага ҳавас қўйган эди. Чамаси шу ҳавас уни танкчилар қисмига бошлади. Инструктор берган сабоқларни қунт билан эгаллади. Маълум ўқув муддатини ўтагач, мустақил равишда танкни бошқарадиган бўлди. Ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб, танк қисмларини ўрганди.

Биринчи йилнинг ўзидаёқ бекободлик Қурбонали Мамадалиев 3-классли механик-ҳайдовчи мутахассислиги бўйича имтиҳонлардан муваффақиятли ўтди. Механик-ҳайдовчи бўлиб у бир неча ой хизмат қилиб юрди. Сўнг 1-классли мутахассис бўлиш учун имтиҳон топширди.

Совет Армияси аълочиси Қурбонали Мамадалиев яқинда уйига хат йўллади. Хатда ўқув машқларида муваффақиятли қатнашиб, командирлик раҳматномасини олганлигини маълум қилиб қўйди. Отаси ва акалари буни ўқиб албатта қувонишади.

Демак, танк штурвали ишончли қўлларда. Қурбонали ҳам акалари каби йигитлик бурчига содиқ қолиб, ҳарбий хизматни аъло даражада ўтаяпти.

Э. ГОЛОДНИЦКИЙ,
Қизил байроқли Узоқ Шарқ ҳарбий округи.

САҲИФА № 132

«ЧАТҚОЛ» ҚЎЙИНИДА

ШУ йил апрель ойидан бошлаб областимизнинг Бўстонлиқ районида, осмонўпар Чатқол тоғлари бағрида янги санаторий ишлай бошлади. Бу оромгоҳ геологлар учун мўлжалланган бўлиб, унда бир йўла 130 киши даволаниб, яхши ҳордиқ чиқара олади.

Бу янги санаторийга «Чатқол» деб ном беришди. У жўшқин Чирчиқ дарёси бўйида, жуда ҳушманзара ерга жойлашган. Бир неча гектар ерни эгаллаган катта мевазор боғ унга гўзаллик бериб турибди. Саломатлик комплексининг бир қаватлик котедж типидаги даволаш корпуслари ана шу соясалқин боғ қўйнида ўрнашган.

Санаторийда руҳий касалликка чалинган беморларни даволаш учун ҳамма имкониятлар яратиб берилган. Физиотерапия, массаж, тиш даволаш кабинетлари ва бошқалар дам олувчилар хизматида. Лекин бу ерда энг асосий даво — гўзал табиат инъомидир. Сўлим, гўзал тоғ манзаралари, мусаффо ҳаво, муздек зилол сув дардга даво, шавқзавқ бахш этади.

Санаторийда инсон саломатлиги учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. Даволанувчилар тез-тез Чатқол тоғ дараларига, ҳамиша баҳор нафаси уфуриб турган воҳаларига туристик походлар уюштириб туришади. Чунончи, бу ерда қимиз билан даволаш ҳам кенг йўлга қўйилди.

Санаторийда ота-оналарнинг болалари билан бирга ҳордиқ чиқаришлари учун ҳам имконият яратилган. Бу ерда кечаю-кундуз ишлайдиган мактабгача ёшдаги болалар боғчаси мавжуд.

Яқин келажакда янги шифохонада сув билан даволаш, аэросолярия, электроаэроионизация кенг қўлланила бошлайди. Спорт зали, чўмилиш ҳавзаси қурилади. Санаторий территориясида гулзор ва фонтан бунёд қилинади. Оромгоҳ келгусида янада кенгаяди ва гўзаллашади.

СУРАТЛАРДА: (чапда) янги шифохонанинг дам олиш хоналаридан бирида. Ўнгда физиотерапия кабинетининг ходими Иззатгул Илёсова дам олувчига хизмат кўрсатмоқда.

И. Портнов фотолари.

САНЪАТКОРЛАР ҚАРДОШЛАР ХИЗМАТИДА

Бир неча кундирки, «Баҳор» ансамблининг раққоса ва хонандалари қардош Қозоғистоннинг Чимкент области меҳнаткашларига ўз санъатларини намойиш этмоқдалар.

«Баҳор» қизлари Чимкент областининг бир қатор колхоз-совхозларида, чўпонлар отарларида ўзбек, қозоқ, рус ва советлар диёрининг бошқа миллий қўшиқлари ва рақслари ҳамда чет эл санъати намуналаридан жозибали куй ва қўшиқларни маҳорат билан ижро этишади. СССР Давлат мукофотига сазовор бўлган бу ижодий коллектив хизматидан қардошларимиз мамнун бўлмоқда.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қувондиқ Искандаров раҳбарлигидаги йигирмага яқин санъаткорлар ҳам куни-кеча шу областга жўнаб кетди. «Лазги» ансамбли эса пойтахт областининг Пискент, Бўка, Оққўрғон ва бошқа районларидаги пахтакорлар ҳузурида бўлишади.

Шунингдек, Тўхтасин Жалилов номидаги ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли ҳам республиканинг жанубий областлари бўйлаб ижодий сафарга отланди. Созандалар Жиззах, Сурхон чўлқуварлари, Қашқадарё пахтакорлари ҳузурида концерт беришади. Ўзбекистон Давлат симфоник оркестри, Ўзбекистон Давлат филармониясининг хор капелласи ўзларининг ижодий планларида дала меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишга алоҳида эътибор берганлар.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими Давлат комитети

85-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975—1976 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тўқувчи, йигирувчи. Ўқиш муддати — бир йил.

8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15 ЁШДАН ЮҚОРИ БЎЛГАН ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ўқувчилар бепул уч маҳал иссиқ овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси даврида тўлиқ иш ҳақи билан таъминланадилар.

Билим юртини муваффақиятли тугатганлар олий ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида гувоҳнома (286-форма) медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см катталикдаги 4 та фотосурат, мактабдан характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, А. Қаҳҳор кўчаси, 34-уй (9, 11, 14, 24-трамвайлар; 3, 6, 18, 50, 54-автобуслар, 2, 6, 13, 14, 15, 16-троллейбусларнинг «Тўқимачилар саройи» бекати). Телефонлар: 53-39-01, 55-15-57.

86-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975—76 ўқув йили учун

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Металл бўйича токарь. Ўқиш муддати 1 ва 2 йил. 14,5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Слесарь-йиғувчи. Ўқиш муд 1 йил. 14, 5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Электр пайвандчи. Ўқиш муддати 1 йил. 17 ёшлилар қабул қилинади.

Электр кўприкли кран машинисти. Ўқиш муддати 1 ва 2 йил. 16, 17 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Саноат ускуналарини ремонт қилиш бўйича слесарь. Ўқиш муддати 2 йил. 14,5 ёшлилар қабул қилинади.

Электр-газ пайвандчи (дипломли). Ўқиш муддати 2 йил. 16 ёшдан бошлаб қабул қилинади .

Слесарь-асбобсоз. Ўқиш муддати 2 йил. 14,5 ёшдан бошлаб қабул қилинади.

Қолипчи. Ўқиш муддати 1 йил. 17 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Электрик. Ўқиш муддати 2 йил. 16,5 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Билим юртига 8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

ЎҚУВЧИЛАР БЕПУЛ ЁТОҚХОНА, КУНИГА 3 МАҲАЛ ОВҚАТ, КИЙИМ-БОШ ВА СТИПЕНДИЯ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқувчилар билим юртидаги мактабда таълим оладилар. Ўқиш муддати узлуксиз иш стажига қўшилади.

Билим юртида 8 та тўгарак ва 11 та спорт секцияси ишлайди, шунингдек эстрада ва духовой ҳамда миллий ансамбллар мавжуд. Ёзги дам олиш даврида «Чимён» районида жойлашган лагерда ҳордиқ чиқариш мумкин.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИШДА ИМТИЁЗЛАРДАН ФОЙДАЛАНАДИЛАР.

Аризалар эрталаб соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Кирувчилар билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар: таржимаи ҳоли, паспорт ёки туғилганлиги гувоҳнома, турар жойидан справка, ота-онасидан бирининг ишхонасидан справка, 3 х 4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент—52. Содиқова кўчаси, 15-уй (21-автобус, 4—5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи» бекати).

Спорт

ЖАҲОН ПАҲЛАВОНЛАРИ БАҲСИ

Эртадан кейин Москвада жаҳоннинг 34 мамлакати штангачилари В. И. Ленин номли Марказий стадион спорт саройи саҳнасига кўтариладилар. Жаҳон чемпиони номини олиш учун 250 энг кучли полвон баҳслашади. СССР терма командаси бу мусобақаларнинг ғолиби бўлиш учун катта имкониятларга эга. Командамизда А. Воронин, В. Аникин, Н. Колесников, М. Киржинов, П. Король, В. Михайлов, В. Шарий, Г. Бессонов, Д. Ригерд, С. Полторацкий, Ю. Зайцев, В. Машейков, В. Алексеев, А. Еналдиев тайёргарлик кўрдилар. Штанга мухлислари бу мусобақада ҳаммадан ҳам жаҳон чемпиони В. Алексеев билан болгариялик оғир вазнли Х. Плачков ўртасида бўладиган мусобақани қизиқиш билан кутмоқдалар. Болгариялик ёш спортчи яқинда совет паҳлавонининг даст кўтаришдаги натижасини 5 килограмм орқада қолдириб кетганлиги ҳамманинг ёдида.

Москва турнири рекордлар ҳадя этиши шубҳасиз.

●

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

◆ Жаҳон чемпионатининг кумуш ва бронза совриндорлари бўлган Голландия ва Польша терма командаларининг Европа биринчилиги саралаш мусобақасидаги учрашуви миллионлаб футбол мухлислари эътиборини жалб қилди. Хожув шаҳрида бўлган бу мусобақа 4:1 ҳисобида поляк спортчиларининг ғалабаси билан тугади. Бу ғалаба польшаликларни ўз саралаш группасида биринчи ўринга олиб чиқди. Ҳозир бу команда тўрт ўйиндан 7 очко тўплади. Голландияликлар 6 очкога эга бўлиб турибтилар. Шу группада мусобақалашаётган италияликларнинг бор-йўғи 3 очкоси бор.

◆Физкультура коллективлари ўртасида СССР кубоги мусобақалари ҳал қилувчи паллага кирди. Фахрли соврин учун финал турнирда 32 команда куч синашмоқда. Ўзбекистон шарафини Тошкентдаги физкультура институти спорт клуби спортчилари ҳимоя қилишмоқда. Республикамиз кубогини олган студент-футболчилар фахрли соврин учун дастлабки ишончли қадамни қўйдилар. Улар Тошкентда Украинанинг Смель шаҳри темирйўлчилари командасини 6:0 ҳисобида енгдилар.

●

ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ ОЛДИНДА

Энг кучли шахматчиларнинг Миланда бўлаётган халқаро турнири тугай деб қолди. Жаҳон чемпиони Анатолий Карпов финал матчида венгриялик Л. Портишни иккинчи партияда мағлубиятга учратиб, учинчисида дуранг қилди. Ҳозирча ҳисоб 2:1. Учинчи ўрин учун Петросян билан Любоевич ўртасидаги матчда ҳам совет вакили шу ҳисобда устунлик қилиб турипти.

БЕШ ПАНЖА ОҒИЗ ЙИРТАР

ТЕКИНХЎРГА ШАФҚАТ ЙЎҚ

Константин Ким машина сотиб олди-ю, босар-тусарини билмай қолди. Дўстлари, ҳамкасблари орасида мулойим, камгап бу йигит бунчалик тез ўзгариб кетиши кўпчиликка эриш туюларди. Константиннинг юриш-туришини кўрган таниш-билишлар ўзгача тўн бичишарди:

— Ремонт қурилиш участкасида оддий ишчи бўлиб ишласа, машинани қайси пулга олди экан?

— Иққандир-да!

— Жўжа бирдек жон бўлса, бунинг устига хотини ишламаса..

Константин Ким эса турли найранглар билан мўмай даромад топиш йўлларини ахтарарди.

Янгийўлдаги ремонт қурилиш участкасида сантехник вазифасида ишлаб юрган кезлари туппа-тузук одамлардек кун кечирарди. Бироқ ҳалол меҳнат унга ёқмади.

— Қачонгача шу хилда яшайсан? Пул, пул топиш керак, пулинг бўлса чангалда шўрва! — дерди у ўзига ўзи.

Кунларнинг бирида ремонт-қурилиш участкасига Вали Алимов кириб келди. Унинг тарвузи қўлтиғидан тушиб, хафақон чиқиб кетаётганини пайқаган Константин гапга тутди:

— Биродар, мен сизга айтсам, беш-ўн сўмни аччиқ чайнасангиз, ишингиз битади, битганда ҳам навбатсиз, кўнгилдагидек битади.

Бу гап В. Алимовга маъқул тушди. Кечқурун сантехник Назарали Ниёзов кўчасидаги 26 хонадонда Вали Алимов билан тил топишди. Уйларни ремонт ва газлаштириш учун ремонт қурилиш участкаси ҳисобига 344 сўм ўтказиладиган, Константиннинг ўзи эса 356 сўм оладиган бўлди. Бу унга «навбатдан ташқари ва виждонан» ишлаганлиги учун бериладиган бўлди.

К. Ким учун мўмай даромад эшиги очилган эди. Энди у меҳнаткашлардан тушаётган ариза ва талабномаларни бир четга суриб қўяр, гапга юрадиганлар хизматини бажонидил бажарарди. Г. Хабибулина квартирасида ишлаб нақд 600 сўм олди. Бунинг ярмини ҳужжат билан расмийлаштирди, қолган ярмини эса ҳамёнга урди. Константин аста-секин ошкора йўл тутабошлади.

— Чой-чақасини гаплашиб олсак, энди мен сизга айтсам...

Хаш-паш деганда чўнтаклар ҳам қаппайиб қолди. Кимнинг эндиги мақсади тезроқ машина олиш эди. У бунга эришди ҳам. Лекин кўп ўтмай яп-янги машинани «эскириб қолди», деган баҳона билан фойдасига сотиб юборди.

— Даромаднинг каттаси бу ёқда экан-ку, қандайдир ишлар билан бачканалашиб юрипман-а, — дерди у ўзига ўзи.

Сал кам икки йил минган «Москвич—408» машинасини 3000 сўм фойдасига пуллаган эди.

Энди яна енгил машина олибсотиш йўлларини ахтара бошлади. Ғани Хўжаевдан арзон гаровга олган ГАЗ—21 машинасини Эгамберди Абдуғаффоровга, Виктор Кимдан олган машинани Шовкат Аметовга пуллади. У ана шундай қинғир йўллар билан 13.298 сўм фойда кўрди.

Халқимизда «беш панжа оғиз йиртар», деган ҳикматли мақол бор. К. Кимнинг беш панжаси «оғзини йиртди». Эгри йўл билан топган омонат пуллар, қўша-қўша гарнитурлар, гиламлар, барча қимматбаҳо буюмлар мусодара қилинди. Ўзи эса қилмиши учун 6,5 йилга озодликдан маҳрум этилди.

Бу жиноятни очишда Янгийўл шаҳар ОБХСС бўлими бошлиғи милиция майори С. Бўрибеков ва милиция капитани, катта ходим Ш. Вохидовлар жонбозлик кўрсатдилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ЖОНАЖОН Тошкентимиз кун сайин чирой очиб бормоқда. Суратда сиз шаҳарнинг шимолидаги хушманзара Луначарский кўчасида бунёд этилган турар-жой биноларини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН АРХИТЕКТОРЛАРИНИНГ ЛОЙИҲАЛАРИ БЎЙИЧА

Байкал-Амур магистралининг булғуси трассасидаги бир неча посёлка ўзбекистонлик архитекторларнинг лойиҳалари бўйича қурилади. «Сибгипротранс» институтининг илмий кенгаши тошкентлик меъморларнинг таклифларини тасдиқлади. Ҳозир қурилиш-монтаж поезди тузилмоқда.

Янги биноларнинг фасадларига Ўзбекистондан келтириладиган декоратив бетон плиталар ва мармар билан безак берилади.

Баланд платода жойлашадиган Сюльбан посёлкасининг лойиҳаси айниқса қизиқарли. Станция билан посёлканинг тўрт қаватли уйлари галереялар орқали боғланади. Жанубий Муй тоғининг этакларида вокзалнинг уй-жой бинолари, мактаб, алоқа уйи, концерт зали, универсал магазин қад кўтаради. Куанда посёлкаси шу тахлитда бўлади.

Тошкентлик қурувчилар ишлайдиган участкада Ленинград, Минск, Рига, Вильнюсдан келган қурувчилар ҳам посёлка қурилишида ишлайдилар.

(ТАСС мухбири).

ЧИТА.

ПЬЕСАЛАР ПАЙРОВИ

(Тошкентлик аскиячилар **Маъруфхон РАҲИМОВ** ва **Жамолиддин ЗАЙНИДДИНОВ** репертуаридан).

МАЪРУФХОН. — Жамолиддинака, озиб-ёзиб биз томонларга келиб қолибсиз. **«Бир неча кун қишлоқда»** бўласиз-да.

ЖАМОЛИДДИН. — Сиз таклиф қиласизу мен йўқ дермидим. Аммо бир шартим бор атрофимда **«Парвона»** бўлмайсиз.

МАЪРУФХОН. — Гапингизга қараганда **«Шубҳа»**-нгиз борга ўхшайди.

ЖАМОЛИДДИН — **«Шубҳа»**мку йўққу-я, лекин сиз дарров **«Ғирром»**-ликка ўтиб олиб, **«Олифта»**-тарчилик қилмангда.

МАЪРУФХОН. — Жамолиддинака, икки оғиз гапим учун **«Ўзгариш»**-ни нима кераги бор.

ЖАМОЛИДДИН. — Менку ўзгармайман-а тағин сиз **«Беш кунлик куёв»**-дек уялиб қолманг демоқчиман.

МАЪРУФХОН. — Гап деб, бўлар-бўлмас сўзларни гапириш яхши эмас. Чунки битта-яримта **«Одамлар»** эшитиб қолса яхши бўлмас.

ЖАМОЛИДДИН. — **«Одамлар»** билан ишим йўқ. Фақатгина сиз **«Майсаранинг иши»**-ни қилмасангиз бўлгани.

МАЪРУФХОН.—Гап билан овора бўлиб **«Юрак сирлари»**-нгизни очиб қўймангда.

ЖАМОЛИДДИН. — **«Юрак сирлари»**-ни очсам очаверамандa, сизга ўхшаб **«Олтин девор»** қурмаганимдан кейин.

МАЪРУФХОН.—**«Олтин девор»**ни эплаган қуради. Лекин сизга ўхшаб **«Жон қизлар»**-ни, **«Интизор»** қилиб қўймаймиз.

ЖАМОЛИДДИН. — Маъруфхон, нуқул керилганингиз, керилган. Мен ҳеч кимни **«Интизор»** қилиб қўйган эмасман. Бордию ишингизнинг **«Чуви чиқди»** дегунча **«Қоплон»**дек ўкириб қочасиз.

МАЪРУФХОН. — Сиз менинг гапимга тўғри тушининг. Менга **«Бахт кулиб боққанда»** ишни **«Кимдан бошлаш керак»**-лигини яхши биламан.

ЖАМОЛИДДИН. — Ишни **«Кимдан бошлаш керак»**-лигини билсангиз жуда яхши, лекин **«Фарҳод ва Ширин»**га ўхшайман деб, тоққа чиқиб **«Лайли ва Мажнун»** бўлиб кетманг.

МАЪРУФХОН.—Мендан хотиржам бўлаверинг, ишнинг пачавасини чиқазиб, сизга ўхшаб пешанага бир уриб **«Ажаб савдолар»** — деб юрмайман.

ЖАМОЛИДДИН. — Маъруфхон агар сиз менга яна шунақа қаттиқ гап қиладиган бўлсангиз уйингизга **«Комиссия»** юбораман.

МАЪРУФХОН. — **«Комиссия»** юборсангиз бош устига. Уйда **«Аяжонларим»** бор, яхшилаб кутиб олишади.

ЖАМОЛИДДИН. — Ундай бўлса жуда соз. Сиз уйга бориб туринг, тез орада **«Биз қайтамиз»**.

МАЪРУФХОН. — Жамолиддинака, қайтишингизда **«Гули снёҳ»**-дан олиб келсангиз, **«Зафарли синов»**-дан ўтган бўласиз.

Ёзиб олувчи **Мирҳосил ТЎРАБЕКОВ.**

Телевидение

13 сентябрь, шанба

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.00 — ТОШКЕНТ. 17.05 — «Орзу». 17.35 — Мультфильмлар. 18.00 — **«Ахборот».** 18.15 — **Оламга саёҳат.** 19.15 — Лиус Корваланаг озодлик (Москва). 19.45 — «Ахборот». ква). 19.45 — Опа-сингилларимиз ҳаётидан. 20.15 — **«Ахборот».** 20.35 — Телефестиваль. **Экранда— Фарғона области.** 21.15 — МОСКВА. **Футбол:** МАСК — «Спартак». 22.45 — ТОШКЕНТ. Концерт. 23.35 Телефильм. 24.00 — **«Вақт».** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.00 — Мультфильм. 10.20 — **Экран хандаси.** 11.00 — Физкультура ва спорт. 11.30 — Ёш ижрочилар концерти. 12.15 — **Турнахон!** (бадиий фильм). 17.00 —МОСКВА. **Мўъжизасиз мўъжизалар.** 18.00 — Мультфильмлар. 18.30 — Телефильм. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ҳужжатли фильмлар. 19.45 — Марказий телевидение экранида Чарли Чаплин иштирок этган фильмлар: **Даволаш. Ўт ўчирувчи.** 20.25— Концерт. 21.15 — ТОШКЕНТ. 21.25 — **Фарҳоднинг жасорати** (бадиий фильм). 22.45— МОСКВА. Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. 23.35 — Рақс зали. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — ДУШАНБА.

14 сентябрь, якшанба

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — Қувноқ стартлар. 18.50 — Мультфильм. 19.05 — Ўзбекистон — Тожикистон мусобақаси. 19.35 — **«Ахборот».** 19.50 — Халқ контроли экрани. 20.20 — Ўн минут музика. 20.30 — КПСС XXV съездига меҳнат рапортлари. 21.05 — **«Ахборот».** 21.20 — **Экран хандаси.** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.45 — Мусиқа жавони. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телефильм. 10.35 — Мультфильм. 10.45 — Калейдоскоп. 11.15 — Ўқитувчилар учун консультация. 11.45 — Назм ва наво. 12.55 — **Нодирабегим** (бадиий фильм). 14.20 — Киноэкран янгиликлари. 17.45 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — **Киносаёҳатчилар клуби.** 20.15 — Концерт. 20.45 — Телеспектакль. 22.00 — Ҳужжатли фильмлар. 22.30 — Сизнинг фикрингизча. 23.30— Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — ФРУНЗЕ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|IX да **Кўрмайин босдим тиконни,** 14|IX да **Кўк эшик ортидаги аёл.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13|IX да **Сув келтирган азиз,** 14|IX да **Кўнгли ёш қариялар** (кундуз ва кечқурун), 15|IX да **Хотинимнинг эри.**

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Сўққабош — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (12.00, 14.00, 16.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00, 22.00).

Мактаб директорининг кундалиги — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «МОСКВА» (10.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 13.00, 15.00, 19.00).

Кромвель — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Катта сайр — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ташвишли сукунат — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Эй, бахтли инсон! — «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Бошсиз чавандоз — «МОСКВА» (11.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.30, 19.00, 21.00).

ЁЗГИ БИНОДА

Сўққабош — «ХИВА».

Эолемия — «ФЕСТИВАЛЬ».

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») Орган Гашкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р—02643. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64634. Б—3460.